

Sv. Terezka - patrónka misíí a misionárov?

Napísal Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

Roku 1927 pápež Pius XI. vyhlásil sv. Teréziu od Dieťaťa Ježiša a Sv. Tváre za hlavnú patrónku všetkých misíí a misionárov na svete, spolu so sv. Františkom Xaverským. Bolo to dva roky po jej svätorečení.

Možno si položíte otázku: Ako je možné, že táto „malá“ 24-ročná karmelitánka, ktorá neurobila vo svojom živote nič mimoriadne, stala sa vzorom pre aktívnych zvestovateľov evanjelia?

Ako je možné, že táto rehoľníčka, ktorá od svojich pätnástich rokov do smrti nikdy neopustila klauzúru a múry kláštora v Lisieux, stala sa misionárkou, ba dokonca patrónkou misíí a misionárov na celom Tereziasvete spolu so španielskym jezuitom sv. Františkom Xaverským, ktorý obetoval svoj život na hraniciach Číny? Odpoveď na túto otázku nájdeme v jej autobiografických spisoch (Príbeh mojej duše) a v bohatej korešpondencii (Listy), kde sama spomína, ako od ranej mladosti túžila stať sa bojovníkom, kňazom, apoštolom, misionárom, učiteľom, mučeníkom; túžila vykonať pre Ježiša všetky najhrdinskejšie skutky, chcela zomrieť na bojisku pri obrane Cirkvi.

„Hoci som taká maličká, chcela by som osvecovať duše ako proroci, učitelia Cirkvi, mám povolanie byť apoštolom... Ježišu, chcela by som prejsť po celej zemi, hlásať tvoje meno a zasadiť na pôde neveriacich tvoj slávny kríž, lenže jedno misijné pole by mi nestačilo; chcela by som súčasne hlásať evanjelium na všetkých piatich svetadieloch, ba aj na najvzdialenejších ostrovoch... Chcela by som byť misionárom nielen niekoľko rokov, ale chcela by som ním byť už od stvorenia sveta až do skončenia vekov... A nadovšetko by som chcela, môj milovaný

Sv. Terezka - patrónka misií a misionárov?

Napísala Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

Spasiteľ, preliať za teba svoju krv až do poslednej kvapky...“

„Keď mi moje túžby spôsobovali opravdivé muky, otvorila som si listy sv. Pavla a hľadala som nejakú odpoveď. Do očí mi padla 12. a 13. kapitola z prvého listu Korintčanom. V prvej som čítala, že všetci nemôžu byť apoštolmi, prorokmi, učiteľmi..., že Cirkev sa skladá z mnohých údov... Nedala som sa odradiť a pokračovala som v čítaní, až mi priniesla úľavu táto veta: „Usilujte sa o vyššie dary milosti! A ešte vznešenejšiu cestu vám ukážem.“ A apoštol vysvetľuje, ako všetky najdokonalejšie dary nie sú ničím bez lásky... Konečne som našla pokoj... Láska mi dala kľúč k môjmu povolaniu... Pochopila som, že Cirkev má Srdce a že toto Srdce horí láskou. Pochopila som, že iba láska udržuje údy Cirkvi v činnosti, že keby láska vyhasla, apoštoli by nehlásali evanjelium, mučeníci by sa zdráhali prelievať svoju krv... Pochopila som, že láska obsahuje všetky povolania... Áno, našla som svoje miesto v Cirkvi a toto miesto si mi dal ty, môj Bože... V Srdci Cirkvi, mojej Matky, budem Láskou... Takto budem všetkým... Takto sa uskutoční môj sen!!!!“ (Príbeh mojej duše, s.228 n.)

Terezka išla do kláštora s cieľom modliť sa za obrátenie hriešnikov a za kňazov! Pochopila, že Ježiš od nej chce, aby spolu s ním zachraňovala duše. Svoju sestru Celinu povzbudzovala: „Budme apoštolmi, zachraňujme najmä duše kňazov..., aby Ježiša milovali!

Jediným cieľom našich modlitieb a našich obetí (v Karmeli) je byť apoštolom apoštolov a modliť sa za nich, kým oni hlásajú dušiam evanjelium svojím slovom, a najmä svojím príkladom...“ (Príbeh mojej duše, s. 167) A v liste z augusta 1892 (Listy, s. 176) jej píše:

„Ježiš nám hovorí: Pozrite sa, v mojom nebi sú prázdne miesta, vy ich máte zaplniť, ste moji Mojžišovia modliaci sa na vrchu, žiadajte odo mňa robotníkov a ja vám ich pošlem, čakám len jedinú modlitbu, jeden vzdych vášho srdca!... Nie je apoštolát modlitby vlastne vznešenejší ako apoštolát slova? Poslaním nás, karmelitánok, je formovať robotníkov z evanjelia, ktorí zachránia tisícky duší, a my budeme ich matkami...“

A tak modlitbami a obetami pomáhala kňazom a misionárom pracovať na spásu duší, bol to jej apoštolát modlitby. „Modlitba a obeta mi dávajú všetku silu, sú to neprekonateľné zbrane, ktoré mi dal Ježiš, môžu pohnúť dušami oveľa skôr ako slová.“ (1.zv. s.272)

Terezkinou dávnou veľkou túžbou bolo mať brata kňaza, čo sa jej zdalo neuskutočiteľné. Ježiš jej však nielenže dal milosť, po ktorej túžila, ale duchovnými putami ju spojil so svojimi dvoma apoštolmi, ktorí sa stali jej bratmi.

„Naša svätá matka Terézia mi poslala ako kyticu k sviatku v roku 1895 môjho prvého bračeka (Maurice Barthélemy-Bellière). Bola som v práčovni veľmi zabratá do práce, keď ma matka Agnesa od Ježiša vyvolala a prečítala mi list, ktorý práve dostala. Mladý seminarista, vraj inšpirovaný svätou Teréziou (z Avily), prosil o sestru, ktorá by sa zvlášť obetovala za spásu jeho duše a až bude misionárom, pomáhala mu svojimi modlitbami a obetami zachrániť mnoho duší. Sľuboval, že keď bude prinášať najsvätejšiu obeť, vždy bude pamätať na tú, ktorá sa stane jeho sestrou. Matka Agnesa mi povedala, že chce, aby som sa ja stala sestrou tohto budúceho misionára.

Sv. Terezka - patrónka misií a misionárov?

Napísala Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

Nevládzem ani vypovedať, aká som bola šťastná... Chápala som, aké záväzky na seba beriem, a tak som sa pustila do roboty a usilovala som sa zdvojnásobiť svoju horlivosť... Prirodzene, misionárov môžeme podporovať modlitbou a obetou, ale niekedy, keď sa Ježišovi zaľúbi spojiť dve duše pre svoju slávu, dovolí, aby si z času na čas mohli vymieňať svoje myšlienky a povzbudzovať sa k ešte väčšej láske k Bohu.“ (Príbeh mojej duše, s. 282 n.)

Dôkazom toho je sedemnásť Terezkiných listov, ktoré za necelé dva roky poslala svojim dvom duchovným bratom – misionárom. Prvým bol seminarista Maurice Barthélemy-Bellièere (1874-1907), člen misijného združenia, ktorého jej 15. 10. 1895 zverila do modlitieb vtedajšia predstavená, matka Agnesa od Ježiša. Večer pred Teréziinou smrťou (29.9.1897) nastúpil na loď do Alžírska, aby sa stal novicom u Bielych otcov. Po vysviacke za kňaza r. 1901 bol misionárom v Malawi, r. 1906 sa vrátil do Francúzska. V máji 1896 jej matka predstavená Mária Gonzaga zverila na starosť „duchovné záujmy“ ďalšieho misionára – o. Adolfa Roullanda (1870-1934), člena Spoločnosti zahraničných misií v Paríži, ktorý bol za kňaza vysvätený 28.6. 1896; o niekoľko dní, dňa 3.júla 1896, slúžil jednu zo svojich prvých omší v Karmeli v Lisieux, kde sa v hovorni osobne stretol s Teréziou; v auguste 1896 odišiel na misie do Sečuanu (Čína), odkiaľ sa r. 1909 vrátil do Francúzska. Bezprostredne po osobnom stretnutí s o. Roullandom zložila preňho na sviatok Panny Márie Karmelskej (16.7.1896) 12-slohovú báseň Panne Márii Víťaznej, Kráľovnej panien, apoštolov a mučeníkov (Básne, s.112-113), pod ktorú sa podpísala ako „malá sestra Misionára“. Bratské puto s o. Roullandom tu silne aktivizuje jej misionárskeho ducha a dočasne upokojuje jej veľké túžby po apoštoláte.

„Spojila si ma raz navždy,
ach, s dielom misionára,
putami modlitby, lásky,
bolesti, čo ma pretvára.

On mal poslanie – po svete
hlásať Ježišovo meno,
ja..., v ústraní mystéria,
v pokore, čnostiach žiť nemo...

Terézia svojim duchovným bratom písala často za veľmi ťažkých podmienok, počas svojej nevyliciteľnej a postupujúcej choroby. Nikdy predtým nebola v osobnejšom styku s kňazmi, a teraz sa stala blízkou dôverníčkou dvoch kňazov – takmer jej rovesníkov. Seminaristovi, neskôr otcovi Bellièerovi dávala rady a povzbudenia s veľkou intuíciou a citlivosťou, akoby mu chcela nahradiť matku, ktorú stratil hneď po narodení. K otcovi Roullandovi sa správala skôr ako sestra. Obom misionárom sa však rovnako zverovala so svojimi radosťami i trápeniami, so svojím prežívaním rehoľného povolania i utrpenia a povzbudzovala ich k horlivosti a väčšej láske k milosrdnému Bohu. Poučala ich aj o svojej náuke – o „malej ceste“ dôvery, lásky a odovzdanosti Bohu, ktorú sama objavila, vedená Duchom Svätým. Zverila sa im aj s túžbou ísť na misie do novozaloženého karmelitánskeho kláštora v Hanoji. Jej listy sú naplnené radosťou a často i rozprávaním veselých príhod (akou je napríklad príhoda z kláštornej kuchyne, keď sestry naháňali homára, ktorý vyskočil z hrnca). K listom im často prikladala aj úryvky niektorých svojich básní, napr. verše z básne Žiť z lásky:

Sv. Terezka - patrónka misií a misionárov?

Napísala Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

„Žiť iba z Lásky nebies Učiteľa...,
na to vždy veľkú horlivosť mi treba!
Kiež každá duša kňazská, v boji smelá,
vzácnejšia je než sám archanjel z neba!...

Ach, osláv Cirkev nesmrteľnú, svätú,
čuj prosbu, Pane, v mojom tichom hlase,
ja som jej dieťa – dám sa za obeť...,
žijúc z Lásky, v jase!“

V jednom z listov s radosťou prijíma ponuku svojho brata – stať sa krstnou mamou prvého dieťaťa – černoška, ktoré on pokrstí na misiách. Hoci to dieťa existovalo zatiaľ len v Božích zámeroch, Terezka sa už začala zaň modliť a zverila ho do ochrany Panny Márie a sv. Jozefa.

V prvom liste o. Adolfovi Roullandovi (23.6.1896), pár dní pred jeho kňazskou vysviackou, ho ubezpečuje o svojej „spolupráci“:

„Naozaj by som s Vami veľmi rada pracovala na spásu duší; preto som sa aj stala karmelitánkou. Keďže nemôžem byť činnou misionárkou, chcela by som ňou byť prostredníctvom lásky a pokánia ako svätá Terézia, moja nebeská Matka... Veľmi Vás prosím, vyproste mi od Ježiša, keď po prvý raz zostúpi z Neba na Váš hlas, aby ma objal ohňom svojej lásky, aby som Vám tak mohla pomáhať zapáľovať srdcia...“ (Listy, s. 266)

V liste z 30. júla 1896 (Listy, s. 276) mu píše:

„Vzdialenosť nikdy nebude môcť oddeliť naše duše, ba sama smrť náš zväzok ešte upevní. Ak pôjdem čoskoro do Neba, poprosím Ježiša o dovoľenie navštíviť Vás v Sečuane a budeme spolu pokračovať v apoštoláte. Dovtedy budem s Vami stále spojená modlitbou a prosím nášho Pána, aby ma nikdy nenechal radosť sa, ak Vy budete trpieť. Dokonca by som chcela, aby môj brat mal vždy útechu a ja skúšky. Nie je to egoistické?... Nie, lebo mojou jedinou zbraňou je láska a utrpenie a Vaším mečom je slovo a apoštolské dielo...“

V máji 1897 ho vyzýva:

„Pracujme spoločne na záchrane duší! Keby som bola sama, mohla by som urobiť veľmi málo alebo vôbec nič, a tak ma teší pomyslenie, že po Vašom boku môžem niečomu poslúžiť. Sama nula nemá nijakú hodnotu, ale stáva sa mocnou, keď sa umiestni pri jednotke, pravdaže ak je na správnej strane, čiže za ňou, nie pred ňou!... Tam ma umiestnil Ježiš a dúfam, že tam zostanem navždy a budem Vás zďaleka sledovať modlitbou a obeťou.“ (Listy, s.321)

Aj svojho druhého brata, o. Bellièra, ubezpečuje o svojej duchovnej pomoci aj po smrti, ktorá sa nezadržateľne blížila:

„Keď Ježiš volá nejakú dušu, aby viedla a zachraňovala množstvo iných duší, je veľmi užitočné,

Sv. Terezka - patrónka misií a misionárov?

Napísala Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

ak ju nechá prejsť pokušeniami a životnými skúškami. Keďže On Vám prisľúbil milosť vyjsť z boja víťazne, dúfam, že náš milý Ježiš splní Vaše veľké želania. Prosím ho, aby ste boli nielen dobrým misionárom, ale aj svätcom horiacim láskou k Bohu a dušiam. Prosím Vás, aby ste aj mne vyprosili takú lásku, aby som Vám mohla pomáhať vo Vašom apoštolskom diele. Viete, že karmelitánka, ktorá by nebola apoštolom, vzdialila by sa od cieľa svojho povolania a prestala by byť dcérou svätej Terézie, ktorá túžila dať tisíc životov za záchranu jedinej duše.“ (Listy, s.283)

„...V nebi si budem želať to isté čo na zemi: milovať Ježiša a dosiahnuť, aby ho milovali... Nepoznám budúcnosť, no ak Ježiš uskutoční moje predtuchy, sľubujem Vám, že zostanem Vašou sestrou aj tam hore. Náš zväzok sa vôbec nerozpadne, ale bude ešte tesnejší, lebo tam nebude klauzúra ani mreže a moja duša bude môcť lietať s Vašou na ďaleké misie. Naše úlohy zostanú tie isté: Vy budete mať apoštolskú výbavu, ja modlitbu a lásku...“ (Listy, s.307)

„Chcela by som Vám, drahý braček, povedať tisíc vecí, ktoré chápem teraz, na prahuvečnosti, ale ja nezomieram, vstupujem do života, a všetko, čo Vám nemôžem povedať tu dolu, vysvetlím Vám zhora, z Neba...“ (Listy, s. 333)

„Som šťastná, že zomriem, lebo cítim, že taká je Božia vôľa a že budem oveľa užitočnejšia dušiam, čo sú mi drahé, zvlášť Vašej... Budem celkom pri Vás, uvidím všetko, čo potrebujete, a nenechám Pána Boha odpočinúť, kým mi nedá všetko, čo budem chcieť!... Keď odídete do Afriky, budem Vás nasledovať už nie v myšlienkach a v modlitbách, veď moja duša bude vždy s Vami a Vaša viera bude vedieť odhaliť prítomnosť malej sestry, ktorú Vám dal Ježiš nie preto, aby Vás podporovala sotva dva roky, ale až do posledného dňa Vášho života! Milý brat, všetky tieto sľuby sa Vám možno zdajú ako chiméra, no predsa si musíte začať uvedomovať, že Pán Boh so mnou vždy zaobchádzal ako s rozmazaným dieťaťom; je pravda, že jeho kríž ma sledoval od kolísky, ale Ježiš vo mne vzbudil vášnivú lásku k tomu krížu, vždy vo mne vyvolal túžbu po tom, čo mi chcel dať. Že by teda v Nebi prestal plniť moje želania? Nemôžem tomu uveriť a vravím Vám: Braček, čoskoro budem pri Vás! ... Zbohom, braček, do skorého videnia v krásnom Nebi!“ (Listy, s. 340-341)

Podobne sa lúči aj s o. Roullandom v liste zo 14.júla 1897:

„Keď dostanete tento list, určite už nebudem na zemi. Pán vo svojom nekonečnom milosrdenstve mi otvorí svoje kráľovstvo a budem môcť čerpať z jeho pokladov a poskytnúť ich dušiam, ktoré sú mi drahé. Milý brat, verte, že Vaša malá sestra dodrží svoje sľuby a jej duša, oslobodená od ťarchy telesnej schránky, šťastná zaletí do ďalekých krajov, kam prinášate evanjelium. Milý brat, cítim, že Vám budem oveľa užitočnejšia v Nebi ako na zemi, a práve som Vám s radosťou oznámila svoj budúci vstup do toho blaženého mesta, presvedčená, že sa budete tešiť so mnou a ďakovať Pánovi, že mi dal prostriedok účinnejšie Vám pomáhať vo Vašich apoštolských dielach.

Rátam s tým, že v Nebi nebudem nečinná, mojím želaním je pracovať ďalej pre Cirkev a pre duše; žiadam si to od Pána Boha a som si istá, že ma vypočuje...“ (Listy, s.342-343)

Sv. Terezka - patrónka misií a misionárov?

Napísal Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

Na smrteľnej posteli, v ťažkých chvíľach utrpenia, Terezka prosí P. Ježiša za svojich bratov a za tých, ktorým budú ohlasovať jeho blahozvesť, pričom si „vypožičala“ jeho slová z rozlúčkovej reči pri Poslednej večeri:

„Ježišu môj, duša, ktorá sa ponára do bezbrehého oceánu tvojej lásky, ťahá za sebou všetky poklady, ktoré má... Pane, ty vieš, že nemám iné poklady ako duše, ktoré sa ti zaľúbilo spojiť s mojou dušou. Ty si mi zveril tieto poklady, preto sa odvažujem požičať si slová, ktorými si sa obracal na nebeského Otca v posledný večer, ktorý si prežil ešte na našej zemi ako pútnik a smrteľník. Ježišu, môj Miláčik, neviem, kedy sa skončí moje vyhnanstvo... Nejedem večer mám ešte vo vyhnanstve ospevovať tvoje milosrdenstvo, ale napokon aj pre mňa nadíde posledný večer, keď by som ti, môj Bože, rada povedala: „Ja som ťa oslávila na zemi; dokončila som dielo, ktoré si mi dal vykonať. Zjavila som tvoje meno ľuďom, ktorých si mi dal... Tvoji boli a dal si ich mne. Teraz poznali, že všetko, čo si mi dal, je od teba, lebo slová, ktoré si ty dal mne, ja som dala im. A oni ich prijali a uverili, že si ma ty poslal. Prosím teda za tých, ktorých si mi dal, lebo sú tvoji. Už nie som vo svete, ale oni sú vo svete a ja idem k tebe... Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým... No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria v teba... Ozaj, ako by som mohla neprosiť za duše, ktoré zachránia na svojich ďalekých misiách mojím utrpením a kázaním? ... Áno, Pane, toto by som chcela opakovať po tebe prv, než sa vrhnem do tvojho náručia...“ (Príbeh mojej duše, s. 285 n.)

Terezku nadchýnali slová sv. Terézie z Avily: „Horlivosť karmelitánky má rozpaľovať a objímať celý svet!“ Dúfala, že modlitbami a obetami bude osožná nielen svojim dvom duchovným bratom – misionárom, ale všetkým kňazom a misionárom Cirkvi. „Nemohla by som zabudnúť modliť sa za všetkých a vynechať jednoduchých kňazov, ktorých poslanie býva niekedy také ťažké ako poslanie apoštolov, čo kážu neveriacim. Slovom, chcem byť dcérou Cirkvi, ako bola naša svätá matka Terézia, a chcem sa modliť na úmysly nášho Sv. Otca s vedomím, že jeho úmysly zahŕňajú celý svet. To je hlavný cieľ môjho života... Takto som sa duchovne spojila s apoštolmi, ktorých mi dal Ježiš za bratov: všetko, čo patrí mne, patrí každému z nich...“

Na záver sa započúvajte do modlitby sv. Terezky za jej duchovného brata, misionára o. Bellièra (október 1895), a pripojme sa k nej s prosbou, aby sa i naďalej prihovárala u Sv. Trojjediného Boha za všetkých misionárov sveta, aby ich ochraňovala a vyprosovala im „dážd“ nových milostí a hojnosť darov i ovocia Ducha Svätého pri šírení a ohlasovaní evanjelia. Tak sa naplní jej túžba, ktorú vyslovila pred smrťou: „Svoje nebo chcem prežívať tak, že budem konať dobro na zemi!“

Modlitba sv. Terézie od Dieťaťa Ježiša za misionára:

„Ó, môj Ježišu! Ďakujem ti, že si splnil jednu z mojich najväčších túžob, túžbu mať brata, kňaza a apoštola...“

Cítim sa veľmi nehodná tejto priazne, ale pretože si láskavo udelil svojej úbohej malej neveste milosť pracovať zvlášť na posväcovaní duše určenej za kňaza, s radosťou ti za ňu obetujem všetky modlitby a obety, ktoré ti môžem predniesť. Prosím ťa, môj Bože, nepozerať na to, čím som, ale na to, čím by som mala a chcela byť, totiž rehoľníčkou úplne zapálenou láskou k tebe.

Sv. Terezka - patrónka misií a misionárov?

Napísal Mária Novacká

Štvrtok, 30 September 2010 14:14

Pane, ty vieš, že mojou jedinou ctižiadosťou je pričiniť sa, aby ťa ľudia poznali a milovali, a teraz sa moja túžba splní. Ja sa môžem len modliť a trpieť, ale duša, s ktorou si ma láskavo spojil sladkými putami lásky k blížnemu, bude bojovať na širšej pláni, aby ti získavala srdcia, a ja ťa budem na vrchu Karmel pokorne prosiť, aby si jej dal zvíťaziť.

Božský Ježišu, vypočuj prosbu, ktorú ti prednášam za toho, čo chce byť tvojím misionárom, ochráň ho v nebezpečenstvách sveta, daj, aby čoraz lepšie pocítil ničotu a márnosť pomínutelných vecí, ako aj šťastie vedieť nimi pohrdať z lásky k tebe. Nech už teraz jeho vznešený apoštolát pôsobí na tých, čo ho obklopujú, nech je apoštolom hodným tvojho Najsvätejšieho Srdca...

Ó, Mária, láskavá Kráľovná Karmelu, tebe zverujem dušu budúceho kňaza, ktorého nehodnou sestričkou som ja. Ráč ho poučiť, s akou láskou si sa dotýkala božského Dieťaťa Ježiša a zavíjala ho do plienok, aby mohol raz pristúpiť ku svätému oltáru a držať vo svojich rukách nebeského Kráľa.

A ešte ťa prosím, aby si ho vždy chránila svojím panenským plášťom až do šťastnej chvíle, keď opustí toto slzavé údolie a bude môcť pozeráť na tvoju nádheru a po celú večnosť požívať ovocie svojho slávneho apoštolátu..."

Terézia od Dieťaťa Ježiša a Sv. Tváre

Spracovala: **Mária Novacká**

Použitá literatúra:

Sv. Terézia z Lisieux: Príbeh mojej duše. Súborné dielo. 1. zv. Bratislava, Lúč 1997

Sv. Terézia z Lisieux: Listy. Súborné dielo. 2. zv. Bratislava, Lúč 1999

Sv. Terézia z Lisieux: Básne. Divadelné predstavenie. Súborné dielo. 3. zv. Bratislava, Lúč 2004

Sv. Terézia z Lisieux: Modlitby. Posledné rozhovory. Súborné dielo. 4. zv. (rkp. v tlači)

Zdroj: www.svd.sk